



Presenting the model of knowledge management in universities with a Meta-Synthesis Approach

Shahnaz Khademizadeh¹ | Zainab Mohammadi² | Mansour Kohi Rostami³ | Yadullah Mehralizadeh: ⁴

DOR: 20.1001.1.26454262.1403.7.2.3.3

Research Paper

Received: 12 May 2024
Accepted: 16 June 2024
Published: 06 August 2024

Print ISSN: 2645-4262
Online ISSN: 2645-5242



Abstract

The current research has been done with the aim of presenting a model of knowledge management in universities. In terms of methodology, this research is of the type of applied studies, and in terms of method, it is among the qualitative and meta-composite researches. For this purpose, it was used through searching in the internal and external scientific databases of the Iran Scientific Information and Documents Center (IranDac), Jihad Academic Database, Islamic World Citation Database, Web of Science, ProQuest, Scopus, Google Scholar and Science Direct. 786 articles were extracted according to the defined search strategy, and at the end of the review process, 41 sources were selected for final analysis. The content validity of these documents was verified by the Critical Assessment Tool (CASp) method. In the analysis stage of the selected documents, the sub-components and open codes of these documents were extracted by the qualitative content analysis method and then categorized and combined under the main components and dimensions of the research. In order to validate the findings, the method of comparing the opinion of researchers with an expert was used, and the Kappa agreement coefficient was 0.783. The results showed that according to the nature of the university, four main categories can be considered for the model of knowledge management in universities. Knowledge vision plan, knowledge flow, knowledge transformation and knowledge evaluation. Also, the results showed that the four factors of culture, technology, environment and stakeholders play an important role in the success of the knowledge management model based on the context of knowledge management in the university. In a general summary, it can be said that knowledge management in universities is not limited to a specific time and program, and with the end of the four stages of this model, knowledge management will enter the stage of a new knowledge plan.

Keywords: Knowledge management, university, knowledge design, knowledge flow, knowledge transformation, knowledge evaluation. Model.

- 1. (corresponding author): Associate Professor, Department of Information Science and Epistemology, Shahid Chamran University of Ahvaz, Ahvaz, Iran. Email: s.khademi@scu.ac.ir
2. PhD student, Department of Information Science and Epistemology, Shahid Chamran University of Ahvaz, Ahvaz, Iran. Email: Z.mohammadi@stu.scu.ac.ir
3. Associate Professor, Department of Information Science and Epistemology, Shahid Chamran University of Ahvaz, Ahvaz, Iran. Email: m.rostami@scu.ac.ir
4. Professor, Department of Educational Sciences and Psychology, Shahid Chamran University of Ahvaz, Ahvaz, Iran. Email mehralizadeh_y@scu.ac.ir

The present article is taken from the doctoral dissertation of Shahid Chamran University of Ahvaz, Department of Information Science and Epistemology.

Cite this Paper: Khademizadeh ,SH& Mohammadi,Z & Kohi Rostami,M &Mehralizadeh,Y: (2024). Presenting the model of knowledge management in universities with a Meta-Synthesis Approach, 7(25), 75–106.

Publisher: Imam Hussein University Authors

This article is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License (CC BY 4.0).





ارائه الگوی مدیریت دانش در دانشگاهها

شهناز خادمی زاده^۱ | زینب محمدی^۱ | منصور کوهی رستمی^۲ | عبدالله مهرعلی زاده^۳

DOR: 20.1001.1.26454262.1403.7.2.3.3

چکیده

پژوهش حاضر با هدف ارائه الگوی مدیریت دانش در دانشگاهها صورت گرفته است. این پژوهش از نظر روش‌شناسی از نوع مطالعات کاربردی و به لحاظ روش در زمره پژوهش‌های کیفی و از نوع فراترکیب است. برای این منظور از طریق جستجو در پایگاه‌های اطلاعاتی علمی داخلی و خارجی مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران (ایرانداک)، پایگاه جهاد دانشگاهی، پایگاه استنادی جهان اسلام، وب آوساینس، پروکوئست، اسکوپوس، گوگل اسکالر و ساینس دایرکت استفاده شد. تعداد ۷۸۶ مقاله با توجه به استراتژی جستجوی تعریف شده، استخراج شد که در پایان فرایند بررسی، ۴۱ منبع برای تحلیل نهایی انتخاب شدند. روایی محتوایی این اسناد از روش ابزار ارزیابی حیاتی (iCASP) احراز گردید. در مرحله تجزیه و تحلیل اسناد منتخب، زیر مؤلفه‌ها و کدهای باز این اسناد با روش تحلیل محتوای کیفی استخراج و سپس ذیل مؤلفه‌های اصلی و ابعاد پژوهش دسته‌بندی و ترکیب گردید. جهت اعتبار یافته‌ها از روش مقایسه نظر پژوهشگران با فرد خبره استفاده گردید که ضریب توافق کاپا ۰/۷۸۳ بود. نتایج نشان داد با توجه به ماهیت دانشگاه می‌توان چهار مقوله اصلی برای الگوی مدیریت دانش در دانشگاهها مد نظر قرار داد؛ طرح چشم‌انداز دانشی، جریان دانشی، تحول دانشی و ارزیابی دانشی. همچنین نتایج نشان داد چهار عامل فرهنگ، فناوری، محیط و ذینفعان نقش مهمی در موفقیت الگوی مدیریت دانش بر مبنای بافت زمینه‌ای مدیریت دانش در دانشگاه دارند. در یک جمع‌بندی کلی می‌توان گفت مدیریت دانش در دانشگاهها محدود به زمان و برنامه خاصی نیست و با پایان چهار مرحله این الگو، مدیریت دانش وارد مرحله طرح دانشی جدید خواهد شد.

کلیدواژه‌ها: مدیریت دانش، دانشگاه، طرح دانش، جریان دانشی، تحول دانشی، ارزیابی دانش، الگو.

Email: s.khademi@scu.ac.ir

۱. (نویسنده مسئول) دانشیار، گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران

Email: Z-mohammadi@stu.scu.ac.ir

۲. دانشجوی دکتری، گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران

Email: m.rostami@scu.ac.ir

۳. دانشیار، گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران

Email: mehralizadeh_y@scu.ac.ir

۴. استاد، گروه علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران

مقاله حاضر برگرفته از رساله دکتری رشته علم اطلاعات و دانش‌شناسی دانشگاه شهید چمران اهواز است.

استناد: خادمی زاده، شهناز و محمدی، زینب، کوهی رستمی، منصور، مهرعلی زاده، عبدالله. (۱۴۰۳). ارائه الگوی مدیریت دانش در دانشگاهها، **مدیریت دانش سازمانی**، ۷(۲۴)، ۱۰۶-۷۵.

DOR: <https://dor1.net/dor/20.1001.1.26454262.1403.7.2.3.3>

نویسندگان

ناشر: دانشگاه جامع امام حسین (ع)

این مقاله تحت لایسنس آفرینندگی مردمی (Creative Commons License- CC BY) در دسترس شما قرار گرفته است.



مقدمه و بیان مسئله

دانش و اطلاعات به‌عنوان راهبردی‌ترین دارایی‌های هر سازمانی است که خلق ارزش در سازمان از طریق آن صورت می‌گیرد (Salamzadeh et al., 2023) و برای اینکه سازمان به بالاترین ارزش دست یابد، مدیریت دانش و راهبردهای آن یک برنامه مهم و کاربردی محسوب می‌شود (mir & nezami, 2024). در سال‌های اخیر، مدیریت دانش به‌عنوان برنامه راهبردی حیاتی برای رسیدن به مزیت رقابتی سازمان‌ها در نظر گرفته شده است (Fathabadi et al., 2022). یکی از سازمان‌ها که ارتباط نزدیکی با مدیریت دانش دارد، دانشگاه است (Satya & Sastramihardja, 2020). دانشگاه‌ها به‌عنوان یکی از مراجع علمی مهم، با داشتن منابع عظیم سرمایه فکری، بیش از هر سازمان دیگری نیازمند به‌کارگیری مدیریت دانش هستند. در دانشگاه‌ها نیز همانند سایر سازمان‌ها دو نوع دانش صریح و دانش ضمنی وجود دارد که دانش صریح را در قالب مقالات، روش‌ها و نتایج و دانش ضمنی را در فرآیند تجربه، قضاوت، دیدگاه‌ها و تشخیص‌ها در نظر گرفته و توسعه می‌دهند (Hoffmann et al., 2019).

فشار فزاینده بر دانشگاه‌ها برای ایفای نقش مهمی در فرآیندهای نوآوری ملی و توسعه اقتصادی به‌طور قابل توجهی نقش دانشگاه‌ها را در سراسر جهان بازتعریف کرده است. (Veer-(Ramjeawon & Rowley, 2020). دانشگاه‌ها باید برای دانش نوآورانه تلاش کنند تا بتوانند در مواجهه با چهره در حال تغییر و چالش‌های فزاینده پیش‌رو و بقاء و برتری پیدا کنند. و برای این کار نیاز هست نوع دانشی را که می‌خواهد روی آن سرمایه‌گذاری کند، تعیین نماید. تعیین درست و مناسب دانش، برای موفقیت در تدریس و پژوهش، حفظ دانشجو و اهداف و توانایی مالی دانشگاه، یک امر اساسی خواهد بود (Hadadi et al., 2023). به منظور پاسخ به این تغییرات، از دانشگاه‌ها انتظار می‌رود که در ایجاد نیروی کار بسیار با استعداد و دانش جدید برای حمایت از توسعه اقتصادهای ملی نوآورانه و رقابتی جهانی کمک کنند. تدریس، ارزیابی، ارزشیابی، مشاوره، پذیرش، آموزش، کاریابی، و توسعه و تحقیق، همه فعالیت‌های اداری و دانشگاهی هستند که منجر به بسیاری از شیوه‌ها و مطالعات مهم می‌شوند که ممکن است به‌عنوان

اطلاعات در چارچوب دانشگاه در نظر گرفته شوند و منجر به تولید دانش سازمانی شوند (Sahibzada et al, 2022).

مدیریت دانش در دانشگاه‌ها منجر به بهبود کیفیت آموزشی و پژوهشی، افزایش بهره‌وری، تشویق به نوآوری و خلاقیت، تقویت همکاری‌ها، پاسخگویی به تغییرات سریع در محیط علمی و فناوری، و حفظ دانش سازمانی می‌شود (Bucăța & Rizescu, 2019). با استفاده از سیستم‌های مدیریت دانش، دانشگاه‌ها می‌توانند دانش و تجربیات اساتید و کارکنان را مستند کنند و از دست رفتن دانش هنگام بازنشستگی یا ترک کارکنان جلوگیری کنند.

با توجه به اهمیت بکارگیری مدیریت دانش در دانشگاه‌ها، بسیاری از دانشگاه‌ها در سطح بین‌المللی به طور فعال درگیر پروژه‌های مدیریت دانش هستند (Masa'deh, 2017). از آنجاییکه مدیریت دانش می‌تواند به آشکار ساختن پتانسیل‌های فکری افراد و تبادل تجربیات آنان در حوزه آموزش و پژوهش کمک نماید، دانشگاه‌ها از این رویکرد برای مستندسازی و انتشار دانش و تجربیات استفاده می‌نمایند و از این طریق به تولید دانش جدید کمک می‌کنند (Saqlain et al., 2020). بنابراین، با توجه به نقش ذاتی دانشگاه‌ها در تولید دانش، ایجاد سازکاری در قالب مدیریت دانش سازمانی در این نهادها، بواسطه رقابتی بودن فضای بین دانشگاهی از اهمیت بالایی برخوردار است (Salehi et al., 2023). مدیریت دانش نقش پویایی در مؤسسات آموزش عالی به ویژه از نظر برنامه‌ریزی، سازماندهی، نظارت و مدیریت دارایی‌های دانشی مرتبط با سرمایه فکری ایفا می‌کند (Mabunda & Du Plessis, 2022). دانشگاه‌ها می‌توانند از مدیریت دانش برای بهبود کارایی، بهره‌وری، همکاری و رضایت کارکنان خود استفاده کنند (Bhutto et al., 2022).

عدم مدیریت دانش سازمانی و کاربردی ساختن دانش در دانشگاه‌ها باعث زیر سؤال رفتن کارکردهای نهادی دانشگاه می‌شود (Rashid & et al., 2021). همه مؤسسات دانشگاهی به نوعی به مجموعه دانش کمک می‌کنند (Ugwu & Ejikeme, 2023). برای ادامه گسترش این مجموعه دانشی، اطلاعات و داده‌های حاصل باید در یک جا جمع‌آوری شده و در سراسر جامعه به اشتراک گذاشته شود. بر اساس مطالعه (Bratianu et al., 2023) دانش توسعه یافته در مؤسسات دانشگاهی به اندازه کافی حفظ و جمع‌آوری نمی‌شود و آن مقداری که هم که

جمع‌آوری شده است بدرستی به اشتراک گذاشته نمی‌شود (Boussenna, 2023). دانشگاه‌ها از انواع خدمات اداری و دانشگاهی تشکیل شده‌اند که می‌توانند در تولید دانش جدید بکار گرفته شوند. عمده چالش در این زمینه این است که استفاده مناسب از این دارایی دانشی برای ارزش آفرینی به محصولات و خدمات در دانشگاه مورد توجه قرار نمی‌گیرد.

(Galgotia & Lakshmi, 2022). بنابراین، مدیریت دانش در دانشگاه‌ها به عنوان یک عمل اساسی و یک عنصر حمایتی هم برای رفع اینگونه چالش‌ها و هم جهت ارتقای سطح دانشگاه در سال‌های اخیر مورد توجه بیشتری قرار گرفته است. به طوری که الگوها و مدل‌های مختلفی برای استقرار مدیریت دانش در دانشگاه‌ها توسط پژوهشگران داخلی و خارجی ارائه شده است (Alyoussef, 2023).

الگوهای ارائه شده در سطح دنیا در رابطه با مدیریت دانش در دانشگاه‌ها نشان می‌دهد دانشگاه روندی مشابه با سایر سازمان‌های تجاری، اقتصادی و دولتی را در پیش گرفته‌اند. (Al-Quran et al, 2023). به نظر می‌رسد ماهیت ذاتی دانشگاه‌ها در تولید علم و دانش می‌تواند به عنوان نقطه تمایز دانشگاه با سایر سازمان‌ها باشد از این رو ضروری است به الگوهای نزدیک به ماهیت ذاتی دانشگاه توجه کرد. در حالی که پژوهش‌های پیشین به دنبال برجسته کردن اهمیت اجرای مدیریت دانش در آموزش عالی و دانشگاه‌ها بوده است، فقدان یک الگوی واحد و واضح برای اجرای مدیریت دانش وجود دارد که رهبران و مدیران دانشگاه‌ها بتوانند آن را اتخاذ نمایند (Adhikari, Shrestha, 2023). با توجه به مطالب ذکر شده و مطالعات گسترده‌ای که به ارائه الگوی مدیریت دانش در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی پرداخته‌اند، این پژوهش درصدد است با مرور این مطالعات، به شناسایی مؤلفه‌ها و شاخص‌هایی که می‌توانند در الگوی مدیریت دانش دانشگاه‌ها مؤثر باشند، بپردازد.

مبانی نظری پژوهش

مدیریت دانش

نظریه پردازان و متخصصان مدیریت مانند Peter Drucker & Paul Strass مقاله‌ای را در دهه ۱۹۷۰ نوشتند که باعث ایجاد مدیریت دانش شد. این انتشارات به چگونگی استفاده از دانش و

اطلاعات به عنوان منابع مهم سازمانی می پردازند. مدیریت دانش به منظور به حداکثر رساندن ارزش دانش و دارایی های دانشی سازمان به کار گرفته می شود و با افزایش کارایی و خلاقیت، همکاری های سازمانی را تقویت می کند (Horban, 2021). از دیدگاه نوناکه او و پولانی می توان بین دو دسته دانش تمایز قائل شد: دانش ضمنی و صریح. دانش ضمنی، دانشی است که بدون تفکر آگاهانه درک و اجرا می شود. دانش ضمنی براساس تجربه و تحت تأثیر دیدگاه ها و ارزش های افراد است که تدوین آن سخت است و فقط در تصورات کسانی که آن را دارند، وجود دارد. اغلب از طریق گفتگوها و سخنرانی ها قابل انتقال است. در مقابل، دانش صریح به راحتی در سازمان به اشتراک گذاشته شده و مورد استفاده قرار می گیرد (Sardjono & Firdaus, 2020). بنابراین در یک سازمان هم دانش ضمنی و هم دانش صریح وجود دارد که باید هر دو نوع دانش اخذ، ذخیره، سازماندهی شده و در نهایت به اشتراک گذاشته شود تا توسط کارکنان به کاررفته و برای تولید دانش جدید استفاده گردد.

از دیدگاه (Smith ۲۰۰۱) مدیریت دانش عبارت است از: (۱) فرآیند جمع آوری و انباشت دانش برای یک سازمان؛ (۲) سازماندهی، توزیع و به کارگیری دانش در فعالیتهای یک سازمان؛ (۳) به اشتراک گذاری و حفاظت از منافع پدیدآورندگان دانش؛ و (۴) اتخاذ تدابیری برای ایجاد انگیزه در کارکنان برای حفظ دانش ارزشمند برای سازمان. از نظر وی فعالیت های اصلی در مدیریت دانش عبارتند از:

- جستجو، انباشت و به اشتراک گذاری دانش در یک سازمان
 - ایجاد انگیزه در کارکنان
 - تبدیل و توزیع دانش در بین تیم
 - حمایت از حقوق پدیدآورندگان دانش.
- سازمان ها از سیستم های مدیریت دانش برای دستیابی به اهداف خود یعنی افزایش عملکرد، انتقال تخصص، مزیت رقابتی و رشد شیوه های مشارکتی استفاده می کنند (Al-Kasasbeh et al., 2018).

مدیریت دانش در دانشگاه

مدیریت دانش به طور گسترده نه تنها برای بخش تجارت، بلکه برای عرصه آموزش عالی نیز به کار گرفته شده است. دانشگاه‌ها به عنوان نهادهای تولید و انتشار دانش، نقش حیاتی در توسعه علمی و فناوری دارند و مدیریت دانش می‌تواند بهینه‌سازی فرآیندهای آموزشی، پژوهشی و اجرایی در این نهادها را به همراه داشته باشد. هدف مدیریت دانش در مؤسسات دانشگاهی نیز به مدیریت دانش برای دستیابی به مزایای یک مؤسسه مربوط می‌شود (Kokos Saml, 2002; Moheidin et al, 2007; Yusuf et al. 2012). این مزایا شامل دستیابی به مأموریت‌های آموزش عالی (تدریس، انجام تحقیقات و خدمات اجتماعی) و بهبود مدیریت سازمان (تدوین برنامه‌های استراتژیک و بهبود فرآیندهای تصمیم‌گیری) می‌شود.

بسیاری از دانشگاه‌های بین‌المللی به طور فعال در فعالیتهای مرتبط با مدیریت دانش و انجام تحقیقات مربوط به آن شرکت می‌کنند. منبع اصلی تولید دانش، تلاش‌های انسانی است که از طریق انجام فعالیتهای آموزشی، فعالیتهای پژوهشی و ایجاد مفاهیم نوآورانه در حوزه مورد علاقه توسعه می‌یابد. همه سازمان‌های مولد دانش مانند صنایع، مراکز تحقیق و توسعه و دانشگاهیان آموزش عالی از کالج‌ها تا دانشگاه‌ها در جستجوی مفاهیم جدید در موضوع مورد علاقه خود هستند و از طرق مختلف به دانش کمک می‌کنند. آن‌ها به عنوان "خانه‌های دانش" در نظر گرفته می‌شوند که در آن دانش از اساتید به دانشجویان سرازیر شده و دانش جدید را ایجاد می‌کنند. اطلاعات تولید شده در اشکال و منابع مختلف مانند کتاب‌ها، مقالات مجلات، پایان‌نامه‌ها، گزارش‌های فنی، مطالعات موردی، ثبت اختراعات، توسعه روش‌ها و استانداردهای آزمون، ارتباطات علمی مختلف و غیره پوشش داده می‌شود. هر مؤسسه دانشگاهی به دانش کمک می‌کند (Dhamdhere, 2015).

مبانی نظری مدیریت دانش در دانشگاه‌ها بر اساس مفاهیم، مدل‌ها و نظریه‌های متعددی استوار است که به توضیح چگونگی ایجاد، اشتراک‌گذاری، استفاده و حفظ دانش در محیط‌های دانشگاهی می‌پردازند. این مبانی نظری از اصول کلی مدیریت دانش بهره می‌برند و آن‌ها را در زمینه خاص دانشگاه‌ها به کار می‌گیرند. در ادامه به توضیح این مبانی نظری پرداخته می‌شود:

۱. نظریه خلق دانش (Knowledge Creation Theory): نظریه خلق دانش توسط نوناکا و تاکوچی (Nonaka, 1995 & Takeuchi) توسعه یافته است و تأکید بر فرآیندهای اجتماعی دارد که در آن دانش ضمنی به دانش صریح تبدیل می‌شود و بالعکس. این فرآیندها شامل چهار مرحله هستند: اجتماعی‌سازی (Socialization)، برون‌سازی (Externalization)، ترکیب (Combination)، و درون‌سازی (Internalization). در محیط دانشگاهی، این نظریه می‌تواند به توضیح چگونگی ایجاد دانش جدید از طریق تعاملات بین اساتید، دانشجویان و پژوهشگران کمک کند.

۲. الگوهای اشتراک‌گذاری دانش (Knowledge Sharing Models): الگوهای مختلفی برای اشتراک‌گذاری دانش وجود دارند که به بررسی چگونگی انتقال دانش میان افراد و گروه‌ها می‌پردازند. این الگوها شامل نظریه شبکه‌های اجتماعی (Social Network Theory) و نظریه سرمایه اجتماعی (Social Capital Theory) هستند (Wang & Noe, 2010). در دانشگاه‌ها، این الگوها می‌توانند به توضیح چگونگی تسهیل اشتراک‌گذاری دانش میان اعضای هیئت علمی و دانشجویان کمک کنند.

۳. مدل‌های مدیریت دانش (Knowledge Management Models): مدل‌های مختلفی برای مدیریت دانش توسعه یافته‌اند که به توصیف چگونگی جمع‌آوری، ذخیره‌سازی، و بازیابی دانش در سازمان‌ها می‌پردازند. یکی از این مدل‌ها، مدل SECI نوناکا و تاکوچی است که فرآیند خلق دانش را توضیح می‌دهد. همچنین، مدل‌های دیگری مانند مدل Wiig، مدل Boisot، و مدل Choo نیز برای مدیریت دانش وجود دارند که می‌توانند در محیط دانشگاهی به کار گرفته شوند.

۴. نظریه یادگیری سازمانی (Organizational Learning Theory): این نظریه بر اهمیت یادگیری مداوم در سازمان‌ها تأکید دارد و بیان می‌کند که سازمان‌ها باید محیطی فراهم کنند که در آن یادگیری تسهیل شود (Argote & Miron-Spektor, 2011). در دانشگاه‌ها، این نظریه می‌تواند به توضیح چگونگی ایجاد فرهنگی که یادگیری و نوآوری را ترویج می‌دهد، کمک کند.

۵. نظریه سرمایه فکری (Intellectual Capital Theory): این نظریه بیان می‌کند که دانش و مهارت‌های اعضای سازمان، از جمله اعضای هیئت علمی و دانشجویان، سرمایه‌های ارزشمندی

هستند که می‌توانند به بهبود عملکرد سازمان کمک کنند. در دانشگاه‌ها، سرمایه فکری شامل دانش و تخصص اساتید، نتایج پژوهش‌ها، و توانمندی‌های دانشجویان است.

مدل‌های فرایندی مختلفی از دانش در سازمان‌ها ارائه شده است. در این راستا Pinho et al. (2012) چهار فرآیند را برای مدیریت دانش پیشنهاد کردند: (۱) کسب، (۲) ایجاد، (۳) توزیع، و (۴) انتقال دانش.

در رابطه با مدیریت دانش در دانشگاه، Geng et al. (2005) دانش ضمنی مورد علاقه دانشگاه‌ها را به ۲ حوزه اصلی - دانش علمی و دانش عملیاتی طبقه‌بندی کردند. آنان عقیده دارند که دانش علمی زمانی آشکار می‌شود که از طریق آموزش و دانشجویان درگیر در فرآیند یادگیری، انتشار پژوهش، انتشار دانش از طریق کنفرانس‌ها، فعالیت‌های خدماتی، با تعامل رشته‌ها و با همکاری دانشگاه‌ها و صنایع، آشکار می‌شود. دانش عملیاتی در زمینه‌های مختلفی مانند خدمات کامپیوتری، مدیریت ثبت نام، پذیرش، پشتیبانی تحقیقاتی، خدمات دانشجویی، سازمان‌های دانشجویی و غیره برقرار می‌شود.

در مطالعه‌ای که Ahmadi (2012) بر روی یک دانشگاه ایرانی انجام داد، به کارکردهای زیر در مدیریت دانش دانشگاه رسیده است: (۱) استراتژی طراحی مجدد سازمانی (۲) ترویج فرهنگ سازمانی (۳) تولید دانش جدید (۴) رهبری و تصمیم‌گیری هوشمندانه (۵) یادگیری سازمانی (۶) روابط بهینه با مشتریان (۷) تبدیل دانش ضمنی به صریح (۸) خلاقیت (۹) توجه به مردم و نیروی انسانی آن.

در مطالعه‌ای (Rowley 2000) میزان آمادگی برای اجرای مدیریت دانش را در دانشگاه‌های کانادا بررسی کرد. وی یک چارچوب برای مدیریت دانش برای دانشگاه‌ها پیشنهاد می‌کند که شامل عوامل کلیدی زیر است:

- رهبری قوی؛ مشارکت مدیریت ارشد
- محیط‌های دانشی پیشرفته
- آموزش و پژوهش؛ حمایت کردن؛ فعالیت‌های تحقیقاتی
- مدیریت شایستگی/تخصص؛ دانش محور
- ارتباطات؛ همکاری خارجی

- فرهنگ - انگیزه. اعتماد؛ پاداش؛ مشوقها
 - سیستم‌های اطلاعاتی و زیرساخت‌های کامپیوتری کافی
 - شبکه‌های غیررسمی و رسمی: جوامع عملی. سمینارها؛ همایش‌ها؛ رویدادهای اجتماعی
 - شاخص زمان، منابع انسانی؛ منابع مالی (Adhikari & Shrestha, 2023).
- در حوزه مدیریت دانش و ارتباط آن با دانشگاه، مطالعات گسترده‌ای انجام شده است که در بخش پیشینه‌ها به تعدادی از این مطالعات اشاره شده است.

پیشینه پژوهش

با بررسی پیشینه‌های پژوهشی در خصوص مدیریت دانش در آموزش عالی و دانشگاه‌ها خلاصه‌ای از این پیشینه‌ها در جدول ذیل آورده شده است.

جدول ۱. پیشینه پژوهش

ردیف	نویسنده/ نویسندگان(سال پژوهش)	عنوان پژوهش	روش‌شناسی پژوهش	مهم‌ترین یافته‌ها و نتایج مرتبط با پژوهش
۱	Mohammadzadeh et al 2023	طراحی مدل پارادایمی مدیریت دانش در دانشگاه علوم پزشکی	کیفی	-دلایل علی مدیریت دانش شامل: به‌روزرسانی دانش، تسهیل زیرساخت‌ها و شایسته‌سالاری - شرایط مداخله‌گر شامل: رهبری تعاملی و انگیزه بخشی. - شرایط زمینه‌ای شامل: فرهنگ سازمانی و رتبه‌بندی کارکنان. - راهبردها شامل: آموزش مراقبت‌های بهداشتی و انتقادپذیری. - پیامدها شامل: کاهش هزینه‌ها، رضایت‌مندی و افزایش بهره‌وری کارکنان.
۲	Adhikari & Shrestha, 2023	ابتکارات مدیریت دانش برای دستیابی به هدف توسعه پایدار: دیدگاه ذینفعان مؤسسات آموزش عالی	کمی	توجه به نقش و نیازهای دانشی ذینفعان دانشگاهی در طراحی مدیریت دانش سازمانی
۳	Adhikari, Shrestha, (2023)	راه‌اندازی مدیریت دانش در کالج‌ها و دانشگاه‌ها	کیفی	عوامل مختلفی از جمله، سواد مدیریت دانش برای آموزش عالی، حمایت مالی، فرهنگ، مهارت‌های دیجیتال، مدیریت، فناوری، ساختار سازمانی، مشارکت با جامعه، انگیزه و نفوذ سیاسی تأثیرگذارند.

جدول ۱. پیشینه پژوهش

ردیف	نویسنده/ نویسندگان(سال پژوهش)	عنوان پژوهش	روش‌شناسی پژوهش	مهم‌ترین یافته‌ها و نتایج مرتبط با پژوهش
۴	Sardjono & Firdaus 2022	مدل آمادگی پیاده‌سازی سیستم‌های مدیریت دانش در آموزش عالی	کیفی	عوامل مختلفی چون فرهنگ، تکنولوژی و محیط بر فرایند مدیریت دانش تأثیر گذار است.
۵	Goldasteh, homayoon Arya, & Maghsoudi (2022)	مدل‌بندی ساختاری عوامل مؤثر بر تسهیم دانش بین اعضای هیئت علمی	کمی	رابطه معنی‌دار بین جو سازمانی و تسهیم دانش و همچنین رابطه معنادار بین قصد، نگرش و هنجار ذهنی با تسهیم دانش، تأیید شده است
۶	Faraj Pahlo, Khademizadeh & Akbari Mahallekolaei (2022)	طراحی مدل و سناریوهای شبکه دانش در دانشگاه‌های ایران	آمیخته	۷ بعد (درون سازمانی، بین سازمانی، نظام مدیریت دانش، زیرساخت‌های شبکه دانش، عوامل فردی، محیط بیرونی و نتایج) و سی و پنج مؤلفه مؤثر بر شبکه دانش دانشگاهی ایران شناسایی و تعیین وزن شدند.
۷	Korstanje 2020	مدلی برای مدیریت دانش در دانشگاه	کیفی	بافت فرهنگی در دانشگاه مانند باورها، ارزش‌ها، ادراکات، دانش، انگیزه‌ها، نگرش‌ها، نیت و رفتار بر مدل مدیریت دانش در دانشگاه تأثیر گذار است.
۸	Stemberkova et al 2021	مدل مدیریت دانش برای انتقال مؤثر فناوری در دانشگاه‌ها	آمیخته	مدل دانشی در دانشگاه بایستی زمینه‌ساز انتقال فناوری به دانشگاه و محیط باشد.
۹	Naser Shobaki, & Amuna 2016	بلوغ مدیریت دانش در دانشگاه‌ها و تأثیر آن بر تعالی عملکرد	کمی	مهمترین عوامل مؤثر بر مدل مدیریت دانش در دانشگاه شامل فرآیندها، رهبری، افراد، نتایج مدیریت دانش در دانشگاه است.

جدول ۱. پیشینه پژوهش

ردیف	نویسنده/ نویسندگان(سال پژوهش)	عنوان پژوهش	روش شناسی پژوهش	مهم ترین یافته ها و نتایج مرتبط با پژوهش
۱۰	Nahardani et al 2018	طراحی مدل مدیریت دانش در دانشگاه فنی و حرفه‌ای با راهبرد آموزش تربیت کارآفرین	کیفی	-راهبردها شامل: تربیت تکنسین کارآفرین، به‌سازی منابع انسانی، کیفی‌سازی آموزش دانشگاه. - شرایط علی شامل: پتانسیل منابع انسانی، ماموریت دانشگاه (کارآفرینی). -پدیده‌های محوری شامل: رهبری سازمان شرایط زمینه‌ای شامل: سرمایه فکری، خلق دانش، استراتژی مدیریت،
۱۱	Sadri 2019	استقرار مدیریت دانش در دانشگاه‌های ایران	آمیخته	دراین پژوهش سه مؤلفه اصلی در استقرار مدیریت دانش شناسایی شد: مدیریت، فرهنگ سازمانی و زیرساخت (منابع انسانی و تجهیزاتی)
۱۲	Chen & Burstein 2011	مدیریت دانش و حکمرانی مطلوب دانشگاه	کیفی	حکمرانی مؤثر و موفقیت استراتژیک به فعالیت‌های دستکاری دانش مناسب بستگی دارد.

جمع بندی پیشینه

بررسی پیشینه‌ها نشان می‌دهد که مدیریت دانش در آموزش عالی و دانشگاه‌ها یک حوزه تحقیقاتی پویا و گسترده است که توسط محققان مختلف بررسی شده است. یافته‌های این تحقیقات نشان می‌دهد که عوامل مختلفی بر موفقیت مدیریت دانش در دانشگاه‌ها تأثیر دارند، از جمله: فناوری اطلاعات، فرهنگ سازمانی، رهبری و ساختار سازمانی. همچنین، مطالعات موردی در دانشگاه‌های مختلف نشان می‌دهد که پیاده‌سازی موفق مدیریت دانش می‌تواند نتایج مثبتی به همراه داشته باشد. با پیاده‌سازی مدل‌های مناسب و توجه به عوامل مؤثر و چالش‌های موجود،

دانشگاه‌ها می‌توانند از مزایای مدیریت دانش بهره‌مند شوند و به توسعه پایدار و پاسخگویی به نیازهای جامعه کمک نمایند.

روش‌شناسی پژوهش

یکی از اهداف پژوهش، توسعه دانش‌بنیادی و مبانی نظری الگوهای مدیریت دانش است؛ پارادایم پژوهش تفسیرگرایی است و روش پژوهش کیفی از نوع فراترکیب است. رویکرد فراترکیب یکی از روش‌های نوظهور در مطالعات کیفی است و هدف آن تفسیر نظام‌مند نتایج مطالعات کیفی برای تبیین و تفسیر نوین از موضوع مورد مطالعه است (Mansourian Ravandi, et al., 2019). این روش یافته‌های سایر تحقیقات کیفی در یک موضوع را به‌عنوان داده بکار می‌گیرد (Abedijafari & Amiri, 2019). هدف فراترکیب کیفی، یکپارچه‌سازی تفسیر اطلاعات پژوهش‌های منتخب و ارائه یافته و دانشی جامع‌تر است به‌گونه‌ای که در هیچ‌یک از مقالات اولیه یافت نگردد. این دانش نشان‌دهنده درک عمیق‌تر محقق در یک موضوع و زمینه ویژه است و به کشف موضوع از ابعاد جدید و بازآفرینی مجدد آن کمک می‌کند. فرآیند فراترکیب کیفی، محققان را قادر می‌سازد یک پرسش تحقیق مشخص را شناسایی کرده و سپس به دنبال یافتن، انتخاب، ارزیابی، خلاصه کردن و ترکیب شواهد کیفی برای بررسی پرسش‌های تحقیق باشند (Faramarzinia et al., 2022). برخلاف فراترکیب روش کمی که با هدف برآورد و ارزیابی میزان اثر و تأیید فرضیه از طریق داده‌های آماری انجام می‌شود، هدف فراترکیب کیفی اکتشاف، گسترش درک از موضوع مورد مطالعه از طریق تفسیر و یکپارچه‌سازی و سنتز مطالعات کیفی پیشین است (Abedijafari & Amiri, 2019). در این پژوهش از مدل فراترکیب (۲۰۰۷) Sandelowski & Barroso پیروی شد. مراحل هفت‌گانه این مدل عبارتند از:

- تنظیم سوالات پژوهش
- مرور سیستماتیک ادبیات
- جستجو و انتخاب منابع مناسب
- استخراج اطلاعات منابع
- تجزیه، تحلیل و ترکیب یافته‌ها
- کنترل کیفیت
- ارائه یافته‌ها (Sandelowski & Barroso, 2017).

گام اول: تنظیم سؤال پژوهش

تدوین سؤالات پژوهش اولین مرحله روش فراترکیب کیفی بود. در گام اول برای تنظیم سؤال پژوهش به پارامترهایی چون جامعه مورد مطالعه (دانشگاه)؛ چه چیزی، چه موقع و چگونگی تحقق مفهوم در جامعه توجه شده است.

گام دوم: مرور سیستماتیک ادبیات

در این مقاله از بعد زمانی مقالاتی در بازه زمانی ۱۳۹۰ تا ۱۴۰۳ و ۲۰۱۰ تا ۲۰۲۳ محدود شده است. به این دلیل که اکثر مقالات پژوهشی در حوزه ارائه الگو و مدل برای دانشگاه‌ها در این بازه زمانی انجام شده است. در این مطالعه، مقالات پژوهشی داخلی و خارجی مدنظر قرار گرفته است و سایر مقالات علمی ترویجی و فصول کتاب‌ها و گزارش‌ها محدود شده است. پایگاه‌های اطلاعاتی علمی داخلی و خارجی شامل: مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران (ایرانداک)، پایگاه جهاد دانشگاهی (SID)، پایگاه استنادی جهان اسلام ((ISC، وب آو ساینس (WOS)، پروکوئست، اسکوپوس، گوگل اسکالر و ساینس دایرکت ارزیابی شد. در این گام و براساس جدول شماره (۲) واژگان مورد جستجو در پایگاه‌های مختلف علمی آورده شده است.

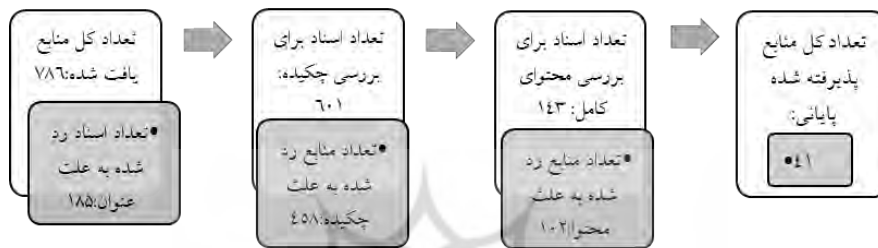
جدول ۲. کلیدواژه‌های جستجو شده در این پژوهش

فارسی	انگلیسی
مدیریت دانش در سیستم آموزش عالی	Knowledge management in the higher education system
مدل مدیریت دانش در دانشگاه	Knowledge management model in the university
الگوهای مدیریت دانش در دانشگاه	Knowledge management patterns in the university
عوامل مؤثر بر تولید دانش در دانشگاه	Factors affecting the production of knowledge in the university
مدل‌های مدیریت دانش در سیستم آموزش عالی	Knowledge management models in the higher education system

گام سوم: جست‌وجو انتخاب مقالات مناسب

در نتیجه، ۷۸۶ مقاله استخراج شده است که با توجه شاخص‌های اشاره شده در این مقاله، ۴۱ منبع برای تحلیل نهایی وارد فاز نهایی شدند. در شکل ۱ مراحل شناسایی و بررسی مقالات آورده شده است.

تعداد کل مقالات و اسناد اولیه ۷۸۶ مقاله بوده است. این تعداد اسناد بعد از بررسی و پالایش بر اساس عنوان، تعداد ۱۸۵ مقاله از آن‌ها رد شد. در ادامه از تعداد ۶۰۱ مقاله باقیمانده، تعداد ۴۵۸ عدد دیگر نیز بر اساس عدم تناسب چکیده با اهداف پژوهش رد شدند. از تعداد ۱۴۳ مقاله باقیمانده ۱۰۲ مقاله دیگر نیز بر اساس محتوا حذف شدند. در شکل ۱- روند انتخاب ۴۱ مقاله پایانی جهت تحلیل فراترکیب عنوان شده است.



شکل ۲. روند جست‌وجو و انتخاب مقالات مناسب جهت تحلیل فراترکیب کیفی

برای روایی پژوهش حاضر، مقالات و گزارش‌های تخصصی منتخب پژوهش فراترکیب حاضر از مجلات تخصصی و پایگاه داده‌های معتبر دریافت شدند. این پژوهش‌ها مورد استناد بسیاری از دیگر محققان در این زمینه قرار گرفتند و به‌نوعی مرجع بودند. علاوه بر این در این مرحله از ابزار ارزیابی حیاتی ((Critical Appraisal Skills Program برای سنجش و ارزیابی کیفیت محتوای ۱۴۳ سند انتخاب شده و اطمینان از روایی پژوهش کیفی فراترکیب استفاده شد. این ابزار یک پرسشنامه ۱۰ سؤالی بود و هدف آن ارزیابی دقت، اعتبار و اهمیت مقالات پایانی انتخاب شده بود. سؤالات این ابزار شامل: تناسب اهداف مقاله مورد بررسی با اهداف پژوهش، به روز بودن پژوهش، نوع طرح، روش نمونه‌گیری، روش و کیفیت جمع‌آوری داده‌ها، میزان انعکاس پذیری امکان بسط دادن نتایج و دستاوردها مقاله، میزان و نحوه رعایت نکات اخلاقی، میزان دقت در زمینه تجزیه و تحلیل داده‌ها، وضوح بیان در ارائه یافته‌ها و ارزش کلی مقاله مورد بررسی بود. هر مقاله به لحاظ دارا بودن ویژگی‌های بالا بین یک تا پنج امتیاز دریافت می‌نمود.

حداکثر امتیاز این مقیاس ۵۰ بود. بر اساس این ابزار درجه کیفی مقالات شامل خیلی خوب (۵۰-۴۱)، خوب (۴۰-۳۱)، متوسط (۳۰-۲۱)، ضعیف (۲۰-۱۱) و خیلی ضعیف (۱۰-۰) دسته بندی گردید (Kondori, et al., 2018). محققان از بین ۱۴۳ مقاله در مرحله تحلیل محتوا، ۴۱ سندی را انتخاب نمودند که امتیازات آن‌ها حداقل ۳۱ و حداکثر ۵۰ بود.

گام چهارم: استخراج اطلاعات مقالات

روش استخراج و تجزیه و تحلیل بدین صورت بوده است که در مرحله شناسایی مقوله‌ها، رویه سه مرحله‌ای استخراج کدهای باز، کدهای محوری و کدهای انتخابی مطابق نظریات Strauss & Corbin (1998) بکار گرفته شد هر جمله کلیدی مطرح شده در یک مقاله ناظر بر وجود یک کد باز بود. زیرا این جمله کلیدی در بردارنده مفهومی با معنا بود. از این رو جملات کلیدی و متناظر با آن کدهای باز در مرحله اول استخراج شدند. پژوهشگران سعی نمودند مجموعه‌ای از مقوله‌ها را از پاسخ‌های داده شده به هر سؤال استخراج کنند و عناوین ساده‌ای به آن‌ها اختصاص دهند. در این مرحله چندین کد باز تشکیل شده می‌توانستند یک مفهوم و یا مقوله کلی‌تر را بسازند که از آن تحت عنوان کد گذاری محوری یاد می‌شود. این کد گذاری، به این دلیل محوری نامیده شده است که کد گذاری حول محور یک مقوله تحقق می‌یابد. در مرحله بعد ادغام مقوله‌ها یا کدهای محوری تشکیل مفهوم گسترده‌تری را می‌دادند. بنابراین کدهای انتخابی حاصل تلفیق کدهای محوری بودند.

نتایج تجزیه و تحلیل داده‌ها نشان می‌دهد در الگوها و مدل‌های ارائه شده برای استقرار مدیریت دانش در دانشگاه‌ها، توجه به ماهیت دانشگاه و بافت زمینه‌ای مورد نیاز مدیریت دانش ضروری است و هر شاخصی می‌بایست حول این دو مفهوم کلیدی شکل بگیرند. براساس جدول شماره ۳ با توجه به ماهیت دانشگاه، چهار مقوله اصلی برای الگوی مدیریت دانش در دانشگاه‌ها می‌توان مد نظر قرار داد. ۱. طرح دانشی ۲. جریان دانشی ۳. تحول دانشی ۴. ارزیابی دانشی.

جدول ۳. نتایج تجزیه و تحلیل اطلاعات براساس ماهیت دانشگاه

منبع	کدهای اولیه و باز	مؤلفه محوری	مؤلفه انتخابی
<p>Galgotia & Lakshmi (2022). Adhikari & Shrestha (2023). Alyoussef. (2023) Salehi Karimian & Sharifirad. (2023). Bousenna. (2023). Mabunda,., & Du Plessis,., (2022). Bhutto, Khoso & Mehmood, K. (2022). Arefnezhad, & mousavi, (2022). GengTownley, , Huang,., & Zhang,., (2005). Goldasteh,., homayoon Arya,., & Maghsoudi,., (2022) Agarwal & Marouf,., (2014).</p>	<p>چشم‌انداز دانشی؛ داشتن هدف مشخص دانشی؛ درخت دانشی؛ نقشه راه مشخص؛ طرح‌های توسعه‌ای دانشی؛ رویکرد فرایندی دانشی؛ برنامه زمانبندی مشخص؛ تطابق برنامه دانشی با برنامه راهبردی؛ رویکرد سیستماتیک دانشی؛ تجزیه و تحلیل نیازهای دانشی؛ کشف شکاف دانشی؛ کنکاش در پایگاه‌های دانشی موجود .</p>	<p>فرآیند دانشی</p>	<p>الگوی دانشی بر اساس ماهیت دانشگاه</p>
<p>Agarwal & Marouf (2014). Adhikari, & Shrestha (2023) Chen,., & Burstein,., (2006, Naser, & et al (2016). Korstanje,., (2020). Stemberkova & et al (2021). Nahardani & et al (2018). Mohammadzadeh & et al (2022). Putra.; Febriani, (2017). Li, & et al (2022). Sardjono,., & Firdaus,., (2020). Rashid,., Tout,., & Yakan,., (2021). Alyoussef,., (2023). Ly,., (2023).</p>	<p>خلق دانش؛ کاربرد دانش؛ اشتراک دانش مستندسازی یا ثبت دانش.</p>	<p>فرآیند دانشی</p>	

جدول ۳. نتایج تجزیه و تحلیل اطلاعات براساس ماهیت دانشگاه

منبع	کدهای اولیه و باز	مؤلفه محوری	مؤلفه انتخابی
Alksasbeh & et al (2018). Geng, & et al (2005). Pinho, & et al (2012). Ahmadi., (2012) Rowley., (2000). Bratianu & et al (2023). Masa' deh et al. (2017) Goldasteh et al. (2022). Tan & Md. Noor., (2013). Hoq & Akter (2012). Vashisth et al. (2010). Devi Ramachandran & et al. (2013). Anwar& Ghafoor.,. (2017). Omerzel& et al. (2011). Raudeliūnienė et al (2018). Hussinki et al. (2017). Chang& et al. (2012).	ذوب دانشی (به کارگیری دانش در امور مختلف)؛ تحول روندی (تغییرات محسوس در روندها، تحولات عملکردی؛ اصلاح فرایندها)؛ ثبات دانشی (جاری شدن دانش پالایش شده در امور اداری، آموزشی و پژوهشی؛ جریان منظم اطلاعات؛ تثبیت جایگاه دانش در سازمان؛ تأثیر پذیری زیاد امور از دانش سازمانی)	تحول دانشی	
Salehi, & et al (2023). Ugwu, & Ejikeme, (2023). Liu., & Liu., (2023). Al-Quran& et al (2023). Boussenna, Y. (2023). Sahibzada & et al (2023). Hadadi & et al (2023). Mabunda& et al (2022). Bhutto, & et al (2022). Horban., (2021). Sardjono & Firdaus., (2020). Arefnezhad., & mousavi., (2022). Saqlain, & et al (2020).	-سنجش روندهای دانشی (ایجاد استانداردهای سنجش دانش، بررسی روندهای گردآوری و پالایش دانش، تعریف دقیق سیستم های نظارتی پیگیر مستمر از امور دانشی). -سنجش تحول رفتاری کارکنان دانشی (ایجاد تغییر در رفتار افراد، تسریع در انجام امور، افزایش انگیزه اشتراک دانشی، تغییر نگرش افراد نسبت به دانش، اصلاح رفتار). -سنجش تحقق اهداف دانشی (دسترسی به اهداف کوتاه مدت دانشی، تحقق اهداف میان مدت دانشی؛ تحقق اهداف سالیانه و بلند مدت و در نهایت انجام امور طبق برنامه دانشی)	ارزیابی دانشی	

همچنین نتایج تجزیه و تحلیل داده‌ها نشان می‌دهد در الگوها و مدل‌های ارائه شده برای استقرار مدیریت دانش در دانشگاه‌ها، توجه به بافت زمینه‌ای مدیریت دانش در دانشگاه ضروری

است. نتایج پژوهش حاضر نشان داد چهار عامل فرهنگ، فناوری، محیط و ذینفعان تأثیر مهمی در موفقیت الگوی مدیریت دانش بر مبنای ماهیت دانشگاه خواهند داشت. در جدول ۴- کدهای باز و مؤلفه‌های محوری در زمینه بافت زمینه‌ای مدیریت دانش ارائه شده است.

جدول ۴. نتایج تجزیه و تحلیل اطلاعات براساس بافت زمینه‌ای مدیریت دانش در دانشگاه

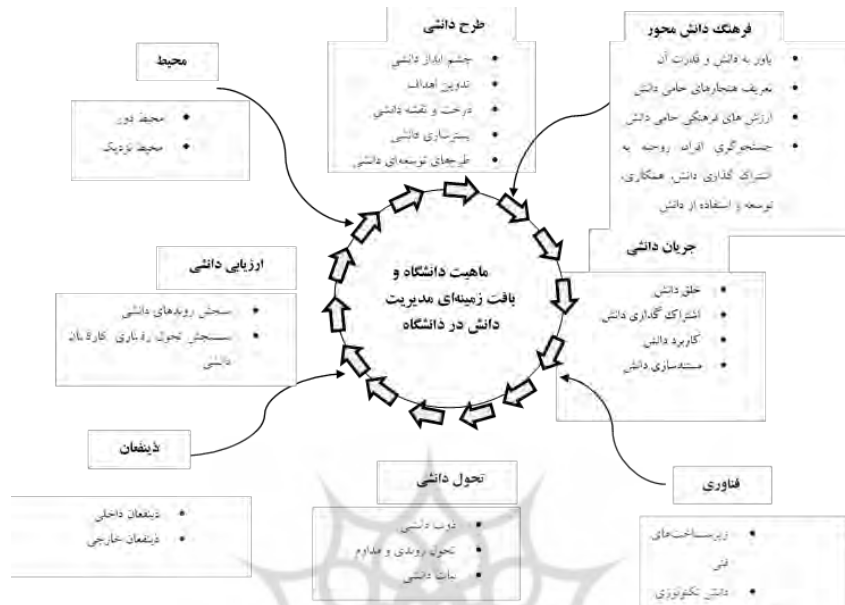
منبع	کدهای اولیه و باز	مؤلفه محوری	مؤلفه انتخابی
Nahardani & et al (2018). Mohammadzadeh & et al (2022). Putra,.; Febriani, (2017). Li, & et al (2022). Boussenna, (2023). Sahibzada & et al (2023). Hadadi & et al (2023). Mabunda& et al (2022). Bhutto, & et al (2022). Ahmadi,.. (2012) Rowley, (2000), Bratianu & et al (2023). Masa'deh & et al (2017) Goldasteh & et al (2022).	باور به دانش و قدرت آن؛ تعریف هنجارهای حامی دانش؛ ارزش‌های فرهنگی حامی دانش؛ جستجوگری افراد، روحیه به اشتراک‌گذاری دانش، همکاری، توسعه و استفاده از دانش.	فرهنگ دانش محور	بافت زمینه‌ای مدیریت دانش در دانشگاه
Chen,., & Burstein,., (2006, July). Naser, & et al (2016). Korstanje,., (2020). Sardjono,., & Firdaus,., (2020). Rashid,., Tout,., & Yakan,., (2021). Alyoussef. (2023). Sahibzada & et al (2023). Hadadi & et al (2023). Mabunda& et al (2022). Ahmadi, (2012) Rowley (2000), Anwar,., & Ghafoor,., (2017). Omerzel& et al. (2011). Raudeliūnienė, & et al (2018). Hussinki, & et al (2017). Chang& et al (2012).	زیرساخت‌های فنی (همترازی ابزارهای دیجیتال و فناوری‌ها، ایجاد یک محیط یادگیری یکپارچه و منجسم، توسعه ارتباطات داخلی)؛ دانش تکنولوژی؛ و پورتال‌های دانشی	فناوری	

جدول ۴. نتایج تجزیه و تحلیل اطلاعات براساس بافت زمینه‌ای مدیریت دانش در دانشگاه

منبع	کدهای اولیه و باز	مؤلفه محوری	مؤلفه انتخابی
Agarwal, & Marouf (2014). Adhikari, , & Shrestha (2023) Putra; Febriani, (2017). Li, & et al (2022). Hadadi & et al (2023). Mabunda& et al (2022). Bhutto, & et al (2022). Horban,. (2021). Rowley,.. (2000), Bratianu & et al (2023). Masa'deh & et al (2017) Goldasteh & et al (2022) Vashisth& et al (2010). Devi Ramachandran & et al (2013). Hussinki, & et al (2017). Chang& et al (2012).	محیط نزدیک محیط دور	۱-	
Naser, & et al (2016). Korstanje,. (2020). Mohammadzadeh & et al (2022). Putra,.; Febriani. (2017). Sardjono,., & Firdaus,. (2020). Rashid, Tout,., & Yakan,. (2021). Salehi, & et al (2023). Ugwu, & Ejikeme,. N. (2023). Mabunda& et al (2022). Bhutto, & et al (2022) Arefnezhad, , & mousavi, M. (2022). Saqlain, & et al (2020). Hoq, & Akter,. (2012). Vashisth& et al (2010). Raudeliūnienė, & et al (2018). Hussinki, & et al (2017).	-ذینفعان داخلی (دانشجویان، اساتید، کارکنان و مدیران؛ هیئت امنا) -ذینفعان خارجی (سازمان‌های فرادست و سازمان‌های محلی، آموزش و پرورش، استانداردی و دیگر نهادهای مرتبط)	۲-	

گام پنجم: تجزیه و تحلیل و ترکیب یافته‌های کیفی

با توجه به نتایج استخراج شده در جدول شماره (۳) و (۴)، می‌توان الگوی پیشنهادی زیر را که حاصل در نظر گرفتن دو بعد و مؤلفه انتخابی اصلی، یعنی ماهیت دانشگاه و بافت زمینه‌ای مدیریت دانش هست را، برای مدیریت دانش در دانشگاه ارائه کرد.



شکل ۱. الگوی مدیریت دانش در دانشگاه‌ها

گام ششم: کنترل کیفیت

قابلیت اعتماد در پژوهش‌های کیفی از طریق باورپذیری، انتقال پذیری، اطمینان پذیری، تایید پذیری، حاصل می‌شود (Okeke & Wyk, 2015). در این پژوهش، قابلیت اعتماد نتایج از طریق بررسی دقیق منابع و ثبت و ضبط جزئیات پژوهش، تشریح انبوه و غنی داده‌ها یا پرمایگی اطلاعات برای فهم عمیق موضوع بدست آمده است. به منظور کنترل کیفیت مفاهیم و مؤلفه‌های به دست آمده و ارزیابی پایایی و اطمینان پذیری، مفاهیم استخراج شده توسط پژوهشگران با نظر یکی از خبرگان مقایسه گردید. به منظور انجام این مقایسه از شاخص کاپای کوهن استفاده شد. با توجه به جدول شماره ۵، پژوهشگران پژوهش حاضر، ۸ مقوله اصلی و فرد خبره نیز ۷ مقوله اصلی استخراج نمود؛ که از این تعداد ۶ مفهوم مشترک بودند. با استفاده از نرم افزار SPSS و سطح معناداری ۰/۰۰۱ کاپای مقدار توافق ۰/۷۸۳ بود که با توجه به اینکه این مقدار از ۰/۶ بیشتر است پایایی و اطمینان پذیری داده‌ها مناسب و مطلوب برآورد شد.

جدول ۵. پایایی روش فراترکیب و وضعیت شاخص کاپا

		نظر محقق		
		بله	خیر	مجموع
نظر خبره	بله	۶	۱	۷
	خیر	۲	۰	۲
	مجموع	۸	۱	۹
مقادیر اندازه توافق				
نتیجه نهایی	عدد معناداری	انحراف استاندارد	مقدار	
معتبر	۰/۰۰۱	۰/۱۱	۰/۷۸۳	کاپای مقدار توافق
			۶	تعداد موارد معتبر

گام هفتم: ارائه یافته‌ها، بحث و نتیجه گیری

پژوهش حاضر با هدف بررسی پژوهش‌های مربوط به الگو یا مدل مدیریت دانش در دانشگاه‌ها به روش فراترکیب کیفی انجام شده است. شکل ۲- خلاصه مهمترین نتایج پژوهش را در بعد اصلی ماهیت دانشگاه و زمینه مدیریت دانش گزارش می‌کند.



شکل ۲. ارائه الگوی مدیریت دانش در دانشگاه‌ها

با توجه به شکل ۲- ماهیت دانشگاه شامل چهار مقوله اصلی برای الگوی مدیریت دانش در دانشگاه‌ها است که شامل: ۱. طرح دانشی ۲. جریان دانشی ۳. تحول دانشی و ۴. ارزیابی دانشی است که در ادامه به تشریح آن‌ها پرداخته می‌شود.

در زمینه مقوله اصلی طرح دانشی، چشم انداز دانشی، داشتن هدف مشخص دانشی، درخت دانشی؛ نقشه راه مشخص؛ طرح‌های توسعه ای دانشی؛ رویکرد فرایندی دانشی؛ برنامه زمانبندی مشخص؛ تطابق برنامه دانشی با برنامه راهبردی؛ رویکرد فراترکیب کیفی دانشی؛ تجزیه و تحلیل نیازهای دانشی؛ کشف شکاف دانشی؛ کنکاش در پایگاه‌های دانشی شناسایی شده است. مدیریت دانش به مؤسسات آموزشی در بهبود ظرفیت خود برای کسب و به اشتراک گذاری اطلاعات و دانش کمک می‌کند، برای حل بسیاری از مسائل به کار می‌رود و تحقیق و توسعه مستمر در زمینه دانش را ترویج می‌کند. سیستم‌های مدیریت دانش سنتی بر توانایی جذب دانش در سیستم‌های متمرکز هستند. مدیریت دانش با مشارکت فعالانه افراد در به اشتراک گذاشتن آنچه می‌دانند و یاد می‌گیرند، بر کار گروهی و حرفه‌ای استوار است. در مطالعات پیشین همچون (Sardjono et al., 2022) (Galgotia & Lakshmi, 2022) و (Agarwal & Marouf, 2014) بر داشتن طرح و برنامه دانشی در مؤسسات آموزش عالی تاکید شده است.

در مرحله جریان‌سازی دانش، دانشگاه‌ها با چهار گام خلق دانش؛ کاربرد دانش؛ اشتراک دانش؛ مستندسازی یا ثبت دانش روبرو هستند. خلق دانش توانایی سازمان برای تولید ایده‌ها و راه حل‌های مفید است. این مرحله به جنبه‌های مختلف عملیات یک سازمان، از جمله محصولات، فرآیندهای فناورانه و عملکرد مدیریت مربوط می‌شود. رمزگذاری دانش شامل فعالیت‌هایی برای تبدیل دانش غیرقابل توضیح به دانش بیانی، حفظ دانش رسمی و ارائه آخرین دانش ثبت شده به کارکنان سازمان است. اثربخشی این فرآیند به ظرفیت و انگیزه کارکنان و همچنین زیرساخت فناوری اطلاعات و ارتباطات بستگی دارد. حفظ دانش به توانایی مدیریت منابع انسانی برای به حداقل رساندن از دست دادن تخصص در یک سازمان مربوط می‌شود. نتایج این بخش از پژوهش را می‌توان با نتایج پژوهش‌های (Li), (Shrestha, 2023), (Agarwal & Marouf, 2014) (et al., 2022) منطبق دانست.

تحول دانشی در مدل استخراجی شامل ذوب دانشی (به کارگیری دانش در امور مختلف)؛ تحول روندی (تغییرات محسوس در روندها، تحولات عملکردی؛ اصلاح فرایندها) و در نهایت ثبات دانشی (جاری شدن دانش پالایش شده در امور اداری، آموزشی و پژوهشی؛ جریان منظم اطلاعات؛ تثبیت جایگاه دانش در سازمان؛ تأثیرپذیری زیاد امور از دانش سازمانی) می‌باشد. با توجه به نتایج می‌توان گفت دانشگاه‌ها شانس قابل توجهی برای استفاده از استراتژی‌های مدیریت دانش برای پشتیبانی از تمام جنبه‌های تکالیف خود، از جمله آموزش، سودمندی اجتماعی و تحقیق دارند. توسعه، ارتقاء، حفظ و حفاظت از دانش، همگی جنبه‌های مدیریت دانش در دانشگاه‌هاست. این مؤسسات از زمانی که در ایجاد و توزیع اطلاعات پیشگام بودند، پتانسیل و ظرفیت بسیار زیادی برای ایجاد مدیریت دانش خود دارند. موتور اصلی که باعث افزایش رقابت، برتری، اهمیت و جذابیت هر مؤسسه آموزش عالی می‌شود، ارائه آموزش مناسب و خدمات مرتبط است.

گام نهایی از الگوی مدیریت دانش براساس ماهیت و چیستی دانشگاه ارزیابی از روندهای گذشته دانشی است. این مرحله شامل سنجش روندهای دانشی (ایجاد استانداردهای سنجش دانش؛ بررسی روندهای گردآوری و پالایش دانش؛ تعریف دقیق سیستم‌های نظارتی؛ پیگیر مستمر از امور دانشی)؛

سنجش تحول رفتاری کارکنان دانشی (ایجاد تغییر در رفتار افراد؛ تسریع در انجام امور؛ افزایش انگیزه اشتراک دانشی؛ تغییر نگرش افراد نسبت به دانش؛ اصلاح رفتار)؛ سنجش تحقق اهداف دانشی (دسترسی به اهداف کوتاه مدت دانشی، تحقق اهداف میان مدت دانشی؛ تحقق اهداف سالیانه و بلند مدت و در نهایت انجام امور طبق برنامه دانشی) می‌باشد. در پژوهش‌های گذشته مانند (Mabunda et al (2022)؛ Liu (& Liu 2023 Bousenna (2023)؛ بر سنجش روندهای دانشی در سازمان‌های آموزشی تأکید شده است.

هر مدل موفق دانشی در سیستم‌های آموزشی و بخصوص دانشگاه نیازمند توجه به بافت زمینه‌ای و عوامل تأثیرگذار بر آن است. بر اساس شکل ۲، نتایج پژوهش حاضر نشان داد چهار عامل فرهنگ، فناوری، محیط و ذینفعان تأثیر مهمی در موفقیت الگوی مدیریت دانش بر مبنای ماهیت دانشگاه خواهند داشت. مدیریت دانش به بخشی جدایی ناپذیر از دانشگاه‌ها تبدیل شده است زیرا

در تلاش برای ماندن در رقابت در یک محیط رقابتی دائما در حال تحول هستند. با این حال، اجرای یک الگوی مدیریت دانش موفق، فقط به دست آوردن ابزار و فناوری مناسب نیست بلکه، مستلزم ایجاد فرهنگی است که از اشتراک و انتقال دانش در کل سازمان پشتیبانی کند. در زمینه اهمیت فرهنگ، (Johnson et al., 2020) در پژوهشی با عنوان کاربرد مدیریت دانش در دانشگاه‌ها؛ نقش انجمن‌ها عنوان می‌کنند که مدیریت دانش یک مزیت رقابتی مهم در دانشگاه‌هاست. آن‌ها موفقیت به کارگیری مدیریت دانش را در شناسایی و ارتباط دانش (ضمنی و پنهان) با انجمن‌ها می‌دانند. انجمن‌ها شامل دانشجویان و یا اساتیدی هستند که با هدف یادگرفتن از هم و به اشتراک گذاری دانش به صورت حضوری یا مجازی گرد هم آمدند. آن‌ها با یکدیگر علایق مشترک در یک زمینه خاص دارند.

همچنین در زمینه فناوری، (Manuel et al., 2021) در پژوهشی با هدف بررسی مدیریت دانش در دو دانشگاه قبل و بعد از تأثیرات اپیدمی کووید ۱۹، نتیجه گرفتند که بیماری کووید بر دیجیتالی شدن دانشگاه‌ها و نوآوری تأثیر داشته است. در بعد محیط نیز (Trivellaa et al., 2015) در پژوهشی با عنوان استراتژی‌های مدیریت دانش در آموزش عالی (مطالعه موردی یونان) نتیجه گرفتند که مدیریت دانش به عنوان یک مزیت رقابتی باعث کارایی و اثربخشی بهتر دانشگاه در ارتباط با جامعه، بازارهای بین‌المللی و اقتصاد بهتر می‌شود.

به نظر می‌رسد که ذینفعان داخلی و خارجی با توجه به انتظاراتی که از دانشگاه دارند می‌توانند بر روند دانشی تأثیر گذار باشند و شاخصه‌های محیطی را برای موفقیت مدیریت دانش همراه سازند. برای استفاده واقعی از قدرت مدیریت دانش، دانشگاه‌ها باید فرهنگ اشتراک دانش را پرورش دهند. این روند شامل ایجاد انگیزه برای به اشتراک گذاشتن دانش، شناسایی و پاداش دادن به کارکنانی است که در ابتکار عمل مشارکت دارند، و ارائه فرصت‌های آموزشی و توسعه برای کمک به کارکنان در ایجاد دانش و مهارت‌های خود می‌شود. پیداست اجرای الگوهای مدیریت دانش در هر سازمانی نیازمند وجود بستر و زمینه‌ای لازم و کافی جهت اجرای اثربخش است. در این راستا، (Khalaj & Zareian, 2015) در پژوهشی با عنوان طراحی و برآزش الگوی ساختاری پیاده‌سازی مدیریت دانش در دانشگاه علوم پزشکی آجا عنوان نمودند که فرهنگ سازمانی و ساختار سازمانی، فناوری اطلاعات و انگیزش زیرساخت لازم برای پیاده‌سازی مدیریت دانش هستند.

نتیجه گیری و پیشنهادها

اجرای هر سیاستی در آموزش عالی، نیازمند سازگاری آن با ماهیت هدف و فعالیت‌های دانشگاه، تناسب آن با واقعیت‌های آموزش عالی و زمینه فعالیت دانشگاه‌ها است. پژوهش حاضر با هدف ارائه الگوی مدیریت دانش در دانشگاه‌ها با روش کیفی، فراترکیب صورت گرفته است. یکی از نظریه‌های مهم و تأثیرگذار، نظریه مدیریت دانش بوده است. دانش، یک دارایی راهبردی و یک شایستگی کلیدی و محوری است و در عصر اقتصاد دانش‌بنیان، یک مزیت رقابتی مهم است و از اهمیت بالایی برخوردار است و بسیاری از دانشگاه‌ها مدل مدیریت دانش ویژه خود را طراحی و اجرا نمودند (Ale et al., 2014). به نظر می‌رسد محیط دانشگاه محل مناسب‌تری جهت کاربرد و اصول مدیریت دانش باشد. فعالیت‌ها و کارکردهای دانشگاه همچون آموزش، پژوهش و برگزاری دوره‌های آموزشی، همایش‌ها علمی، انتشار مقالات همه در راستای تحقق اهداف مدیریت دانش در دانشگاه است. دانشگاه‌ها الگوی اصلی سازمان‌های دانش‌مدار هستند که باید روش‌های مدیریت دانش در جهت تولید، اشتراک، سازمان‌دهی و استفاده مؤثر از منابع اطلاعاتی، دانش و سرمایه‌های فکری را بکار گیرند. یک دانشگاه با پیاده‌سازی موفقیت‌آمیز مدیریت دانش و استفاده از امکانات آن در امر تسریع و تسهیل دستیابی به اطلاعات قادر خواهد بود قابلیت‌های دانش‌پروری خود را افزایش دهد و به مزیت رقابتی در مقایسه با سایر دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی دست یابد. یافته‌ها و نتایج پژوهش حاضر نشان می‌دهد که می‌بایست همزمان دو بعد ماهیت و چیستی دانشگاه و نیز ماهیت زمینه‌ای اجرای مدیریت دانش را با هم در نظر گرفت. به عبارتی بدون توجه به فرهنگ، فناوری، محیط و ذی‌نفعان اجرای الگوهای مدیریت دانش با شکست رو به رو می‌شود. طراحی الگوی مدیریت دانش برای دانشگاه‌ها با توجه به این مؤلفه‌ها از جمله پیش‌بایست‌های موفقیت مدیریت دانش است. از طرفی طراحی و اجرای مدل‌های مدیریت دانش بدون توجه به مؤلفه‌های مهمی همچون طرح دانش، جریان دانش، تحول دانش و ارزیابی دانش امری غیر اثربخش خواهد بود.

با توجه به نتایج این پژوهش می‌توان پیشنهادهایی را برای اجرای الگوی مدیریت دانش در دانشگاه‌ها ارائه کرد. تشویق و حمایت کارکنان برای یادگیری و توسعه مهارت‌های جدید و ایجاد

فرصت‌هایی برای آموزش و پیشرفت؛ ترویج همکاری بین افراد به عنوان کلید اشتراک دانش در دانشگاه؛ شناسایی و پاداش‌دهی به کارکنانی را که دانش و تخصص خود را با دیگران به اشتراک می‌گذارند، قرارگیری مدیریت دانش را بخشی از مدیریت عملکرد؛ بهره‌مندی از فناوری به روز مانند هوش مصنوعی در اشراک گذاری دانش و تقویت فرهنگ دانشی در دانشگاه؛ هماهنگی لازم بین اهداف مدیریت دانش با سیاست‌های کلان و برنامه‌های عملیاتی دانشگاه و در نهایت تعیین معیارهایی برای اندازه‌گیری موفقیت برنامه مدیریت دانش. در یک جمع‌بندی کلی می‌توان گفت مدیریت دانش در دانشگاه‌ها محدود به زمان و برنامه خاصی نیست و با پایان چهار مرحله این الگو مدیریت دانش وارد مرحله طرح دانشی جدید خواهد شد. در این بین برای دستیابی به اهداف مدیریت صحیح دانش در ارتقای فرهنگ سازمانی، ارائه آموزش‌ها و مهارت‌های لازم ضروری است.

References

- Abedijafari, A., Amiri, M. (2019). Meta-Synthesis as a Method for Synthesizing Qualitative Researches. *Methodology of Social Sciences and Humanities*, 99(25), 73-87. doi:10.30471/mssh.2019.1629. [In Persian]
- Adhikari, D. R., & Shrestha, P. (2023). Knowledge management initiatives for achieving sustainable development goal 4.7: higher education institutions' stakeholder perspectives. *Journal of Knowledge Management*, 27(4), 1109-1139.
- Agarwal, N. K., & Marouf, L. N. (2014). Initiating knowledge management in colleges and universities: A template. *International Journal of Knowledge Content Development & Technology*, 4(2), 67-95.
- Ahmadi, A. A., (2012), On the functions of knowledge management in Azad universities: a case of Shushtar university, *Interdisciplinary Journal of Contemporary Research in Business*, 4(5), p691-708 [In Persian]
- Ale, M. Toledo; Chiotti, C; Galli, M.; (2014). A conceptual model and technological support for organizational knowledge management. *Science of Computer Programming*, 73-92.
- Argote, L., & Miron-Spektor, E. (2011). Organizational learning: From experience to knowledge. *Organization science*, 22(5), 1123-1137.
- Alksasbeh, M. Z., Al-Dalaien, A. A.-H., and Alqaraleh, B. A. Y. (2018). Factors that influence the success of knowledge management implementation in Jordanian higher education institutions. *Res. J. Appl. Sci. Eng. Technol.* 15, 249–260 .
- Al-Quran, A. Z., Dalbouh, R. O. A., Alshura, M. S. K., Al-Azzam, M. K. A., Aldaihani, F. M. F., Smadi, Z. M. A., ... & Alshurideh, M. T. (2023). Impact of Knowledge Management on Total Quality Management at Private Universities in Jordan. In *The Effect of Information*

- Technology on Business and Marketing Intelligence Systems (pp. 1725-1742). Cham: Springer International Publishing.
- Alyoussef, I. Y. (2023). The Impact of Massive Open Online Courses (MOOCs) on Knowledge Management Using Integrated Innovation Diffusion Theory and the Technology Acceptance Model. *Education Sciences*, 13(6), 531.
- Anwar, K., & Ghafoor, C. (2017). Knowledge management and organizational performance: A study of private universities in Kurdistan. *International Journal of Social Sciences & Educational Studies*, 4(2), 53.
- Arefnezhad, M., & mousavi, M. (2022). Fuzzy Cognitive Mapping Factors Affecting Knowledge Hooser in the Organization (Case Study: Lorestan University). *Scientific Journal of Strategic Management of Organizational Knowledge*, 5(4), 47-74. [In Presian]
- Bhutto, S. A., Khoso, U., & Mehmood, K. (2022). Factors Affecting Knowledge Management: A Study in Al-Madinah International University, Malaysia. *Journal of Contemporary Issues in Business and Government Vol*, 28(01).
- Boussenna, Y. (2023). Knowledge Management Implementation At Moroccan Universities, Testing Availability Of Adequate Infrastructure (Culture-Structure-Leadership And It): Case Of Abdelmalek Essaadi University. *Ijtm International Journal Of Trade And Management*, 1(2), 1-22.
- Bratianu, C., Mocanu, R., Stanescu, D. F., & Bejinaru, R. (2023). The Impact of Knowledge Hiding on Entrepreneurial Orientation: The Mediating Role of Factual Autonomy. *Sustainability*, 15(17), 13057.
- Bucăța, G., & Rizescu, M. A. (2019). Improving the quality and efficiency of higher education systems based on the knowledge-management approach. In *International Conference Knowledge-Based Organization (Vol. 25, No. 1, pp. 199-205)*.
- Chang, C. M., Hsu, M. H., & Yen, C. H. (2012). Factors affecting knowledge management success: the fit perspective. *Journal of Knowledge Management*, 16(6), 847-861.
- Chen, F., & Burstein, F. (2006, July). A dynamic model of knowledge management for higher education development. In *2006 7th International Conference on Information Technology Based Higher Education and Training (pp. 173-180)*. IEEE.
- Dhamdhare, S. N. (2015). Importance of knowledge management in the higher educational institutes. *Turkish Online Journal of Distance Education*, 16(1), 162-183.
- Devi Ramachandran, S., Chong, S. C., & Wong, K. Y. (2013). Knowledge management practices and enablers in public universities: A gap analysis. *Campus-Wide Information Systems*, 30(2), 76-94.
- Faraj Pahlo, A.H., Khademizadeh. SH. & Akbari Mahallekolaei, M. (2022). Designing a Model and Scenarios for Knowledge Network in the Iranian universities. in fulfillment of the requirements for the degree of doctor of philosophy (Ph.D) in Knowledge and Information Science. Faculty of Education & Psychology. [In Presian]
- Faramarzinia, Zargham, Farhadi Rad, Hamid, Mehralizadeh, Yadullah, & Qalipour Sote, Rahmatullah. (1401). Effects and consequences of performance-oriented university from the point of view of supporters and critics: qualitative metacomposition. *Research and*

- Planning Quarterly in Higher Education, 28(2), 231-262. doi: 10.52547/irphe.28.2.231. [In Presian]
- Kondori, F., Shami Zanjani M, Manian A, HasanZadeh A. (2018). Presenting a Framework for Explaining the Competencies of Chief Knowledge Officer through Meta-Synthesis Method. Iranian Journal of Information processing and Management, 33(4), 1419-1450. Retrieved from <http://jipm.irandoc.ac.ir/article-1-3510-fa.html>. [In Presian]
- Fatabadi, H., khalghi, A., dehghan najmabadi, A., & sajeghe, N. (2022). Investigating the effect of knowledge management and entrepreneurial orientation on technology transfer between industry and university (Case Study: : Zamyad Company and University of Tehran). Scientific Journal of Strategic Management of Organizational Knowledge, 5(3), 11-36. [In Presian]
- Galgotia, D., & Lakshmi, N. (2022). Implementation of knowledge management in higher education: A comparative study of private and government universities in India and abroad. Frontiers in Psychology, 13, 944153.
- Geng, Q., Townley, C., Huang, K., & Zhang, J. (2005). Comparative knowledge management: A pilot study of Chinese and American universities. Journal of the American Society for Information Science and Technology, 56(10), 1031-1044.
- Goldasteh, A., homayoon Arya, S., & Maghsoudi, B. (2022). Structural modeling of factors affecting knowledge sharing among faculty members. Scientific Journal of Strategic Management of Organizational Knowledge, 5(3), 37-67.
- Hadadi, T., Mirhoseini, Z., & Sepehr, F. S. (2023). Identifying the Indicators of the Conceptual Model of Knowledge Management Audit in the Libraries of Medical Sciences Universities in Iran. Library and Information Science Research. [In Presian]
- Hoffmann, S., Klein, J. T., & Pohl, C. (2019). Linking transdisciplinary research projects with science and practice at large: Introducing insights from knowledge utilization. Environmental science & policy, 102, 36-42.
- Hoq, K. M. G., & Akter, R. (2012). Knowledge management in universities: Role of knowledge workers. Bangladesh Journal of Library and Information Science, 2(1), 92-102.
- Horban, O. (2021). Knowledge management as the basis of quality of higher education. Educol. Discourse 33, 45-59 .
- Hussinki, H., Kianto, A., Vanhala, M., & Ritala, P. (2017). Assessing the universality of knowledge management practices. Journal of Knowledge Management, 21(6), 1596-1621.
- Johnson Dei, De-Graft; van der Walt, Thomas Bingle;. (2020). Knowledge management practices in universities: The role of communities. Social Sciences & Humanities Open, 1-8.
- Khalaj, M. A., Zareian, M., & Armin (2015). Designing and fitting the structural model of knowledge management implementation in Aja University of Medical Sciences. Journal of Military Care Sciences, 69-79. [In Presian]
- Korstanje, M. (2020). Academic framework of knowledge management. International Journal of Engineering Technology & Management Research, 7(2), 1-6.
- Li, H., Hu, Q., Zhao, G., & Li, B. (2022). The co-evolution of knowledge management and business model transformation in the post-COVID-19 era: insights based on Chinese e-commerce companies. Journal of Knowledge Management, 26(5), 1113-1123.

- Liu, S., & Liu, L. (2023). THE APPLICATION OF KNOWLEDGE MANAGEMENT IN THE TEACHING OF TRANSLATION IN UNIVERSITIES. *Education Applications & Developments VIII Advances in Education and Educational Trends Series* Edited by: Mafalda Carmo, 167.
- Ly, L. C. (2023). Knowledge Management of Students in the Universities in the Digital Economic Context. *International Journal of Professional Business Review*, 8(6), e02346-e02346.
- Mabunda, T. T., & Du Plessis, T. (2022). Knowledge management as a change enabler in academic libraries in the digital age. *South African journal of information management*, 24(1), 1-10.
- Mansourian Ravandi, F., Ganji, M., Nikkiah Ghamsari, N. (2019). A Qualitative Meta-analysis on Occupation Status of Graduates in Iran Interdisciplinary Studies in the Humanities. *Interdisciplinary Studies in the Humanities*, 1(12), 147-172. doi:10.22035/isih.2020.3466.3679 . [In Presian]
- Manuel Arias Velasquez, Ricardo; Mejía Lara, Jennifer Vanessa;. (2021). Knowledge management in two universities before and during the COVID-19 effect in Peru. *Technology in Society*, 1-7.
- Masa'deh, R.E.; Shannak, R.; Maqableh, M.; Tarhini, A. The impact of knowledge management on job performance in higher education the case of the University of Jordan. *J. Enterp. Inf. Manag.* 2017, 30, 244–262.
- Mir, S & Nizami, A (2024). Presenting the model of customer persuasive knowledge management with the fuzzy TISM method(Case study: Companies producing green and organic products). *Organizational knowledge management*, 7(24), 81–128. [In Presian]
- Mohammadzadeh, Z., Barakat, G., & Omidian, F. (2022). Designing a Knowledge Management Paradigm Model in Medical niversity (Case Study: East Ahvaz Health Center). *The Journal of Modern Thoughts in Education*, 18(2), 1-15. [In Presian]
- Naghizadeh, R.; Elahi, S.; Manteghi, M. & Ghazi Nouri, S. (2014). Patterns of regional innovation metacombination: a review of the years 1990-2013, *Innovation Management Quarterly*, 3(4), 25-56. . [In Presian]
- Nahardani, H., Maghool, A., Zendedel, A., & Nodehi, H. (2018). Designing a knowledge management model in a technical and vocational university with an entrepreneur training strategy. *Journal of Research in Educational Systems*, 12(Special Issue), 629-651.
- Naser, S. S. A., Al Shobaki, M. J., & Amuna, Y. M. A. (2016). Knowledge Management Maturity in Universities and its Impact on Performance Excellence" Comparative study."
- Nonaka, I., & Takeuchi, H. (1995). *The Knowledge-Creating Company: How Japanese Companies Create the Dynamics of Innovation*. Oxford University Press.
- Omerzel, D. G., Biloslavo, R., Trnavčević, A., & Trnavčević, A. (2011). Knowledge management and organisational culture in higher education institutions. *Journal for East European Management Studies*, 111-139.
- Pinho, I., Rego, A., & Pina e Cunha, M. (2012). Improving knowledge management processes: a hybrid positive approach. *Journal of knowledge management*, 16(2), 215-242.
- Putra, A.S.; Febriani, O.M. (2017). Knowledge Management Online Application in PDAM Lampung Province. In *Proceedings of the 3rd International Conference on Information*

- Technology and Business (ICITB), Bandar Lampung, Indonesia, 7–8 December 2017; pp. 181–187.
- Rashid, A. S., Tout, K., & Yakan, A. (2021). The critical human behavior factors and their impact on knowledge management system–cycles. *Business Process Management Journal*, 27(6), 1677-1702.
- Raudeliūnienė, J., Davidavičienė, V., & Jakubavičius, A. (2018). Knowledge management process model. *Entrepreneurship and Sustainability Issues*, 5(3), 542-554.
- Rowley, J., (2000), Is Higher education ready for knowledge Management?, *The International Journal of Educational Management*, 14(7), p325-333 .
- Sahibzada, U. F., Jianfeng, C., Latif, K. F., Shah, S. A., & Sahibzada, H. F. (2023). Refuelling knowledge management processes towards organisational performance: mediating role of creative organisational learning. *Knowledge Management Research & Practice*, 21(1), 1-13.
- Salamzadeh, A., Tajpour, M., Hosseini, E., & Brahmi, M. S. (2023). Human capital and the performance of Iranian Digital Startups: The moderating role of knowledge sharing behaviour. *International Journal of Public Sector Performance Management*, 12(1-2), 171-186. . [In Presian]
- Salehi, A., Karimian, H., & Sharifrad, G. (2023). The Model of Knowledge Management Components Relationships using Structural Equation Modeling. *Iranian Evolutionary and Educational Psychology Journal*, 5(1), 250-258. . [In Presian]
- Saqlain, M., Munir, M. M., Rehman, S. U., Gulzar, A., Naz, S., Ahmed, Z., ... & Mashhood, M. (2020). Knowledge, attitude, practice and perceived barriers among healthcare workers regarding COVID-19: a cross-sectional survey from Pakistan. *Journal of Hospital Infection*, 105(3), 419-423.
- Sardjono, W., and Firdaus, F. (2020). Readiness model of knowledge management systems implementation at the higher education. *ICIC Express Lett.* 14, 477–487.
- Satya, D. P., & Sastramihardja, H. S. (2020, September). University knowledge management model. In *2020 7th International Conference on Advance Informatics: Concepts, Theory and Applications (ICAICTA)* (pp. 1-6). IEEE.
- Smith, E.A. The role of tacit and explicit knowledge in the workplace. *J. Knowl. Manag.* 2001, 5, 311–321 .
- Stemberkova, R., Maresova, P., David, O. O., & Adeoye, F. (2021). Knowledge management model for effective technology transfer at universities. *Industry and Higher Education*, 35(6), 638-649.
- Tan, C. N. L., & Md. Noor, S. (2013). Knowledge management enablers, knowledge sharing and research collaboration: a study of knowledge management at research universities in Malaysia. *Asian Journal of Technology Innovation*, 21(2), 251-276.
- Trivellaa, Lamprini; Dimitriosb, Nasiopoulos;. (2015). Knowledge Management Strategy within the Higher Education. The case of Greece. *Social and Behavioral Sciences*, 488-495.

- Ugwu, C. I., & Ejikeme, A. N. (2023). Knowledge management, organizational culture and job performance in Nigerian university libraries. *IFLA journal*, 49(1), 99-116.
- Vashisth, R., Kumar, R., & Chandra, A. (2010). Barriers and facilitators to knowledge management: evidence from selected Indian universities. *IUP Journal of Knowledge Management*, 8(4).
- Veer Ramjeawon, P., & Rowley, J. (2020). Enablers and barriers to knowledge management in universities: perspectives from South Africa and Mauritius. *Aslib Journal of Information Management*, 72(5), 745-764.
- Wang, S., & Noe, R. A. (2010). Knowledge sharing: A review and directions for future research. *Human resource management review*, 20(2), 115-131.

